

PREZENTACJA OZNACZENIA CMENTARZA ŻYDOWSKIEGO W JANOWIE LUBELSKIM

Posted on 22 września 2022

W Janowie Lubelskim odbyła się ceremonia prezentacji oznakowania cmentarza żydowskiego. Pamiątkową tablicę umieszczono na reliktach dawnego muru cmentarnego odkrytego podczas prac porządkowych. Oznaczenie powstało w wyniku współpracy Narodowego Instytutu Dziedzictwa i Janowskiego Stowarzyszenia „Ławeczka Dialogu”.

Podczas uroczystości Anna Czerwińska-Walczak, zastępca dyrektora Narodowego Instytutu Dziedzictwa, odczytała list dr Jarosława Sellina, sekretarza stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Generalnego Konserwatora Zabytków. W spotkaniu organizowanym przez Muzeum Historii Żydów Polskich i NID udział wzięli przedstawiciele władz wojewódzkich, powiatowych oraz miejskich, jak również reprezentanci Janowskiego Stowarzyszenia, Gminy Wyznaniowej Żydowskiej z Warszawy i Lublina oraz mieszkańcy Janowa.

Od 2017 roku, z inicjatywy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Narodowy Instytut Dziedzictwa realizuje program „Oznakowanie cmentarzy żydowskich na terenie Rzeczypospolitej Polskiej”. We współpracy z Wojewódzkimi Konserwatorami Zabytków, Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN, Związkiem Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP, Żydowskim Instytutem Historycznym oraz Fundacją Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego, Instytut opracował program weryfikacji terenowej cmentarzy żydowskich, na podstawie którego wykonano szczegółową inwentaryzację na terenie całej Polski. Weryfikacja wykonana przez Oddziały Terenowe Narodowego Instytutu Dziedzictwa objęła 1218 obiektów. Podczas wizji terenowych i ogólnych kwerend potwierdzano lokalizację cmentarza, stan zachowania, określano czytelności historycznych granic oraz istnienie elementów upamiętniających (potwierdzenie lokalizacji 1150 obiektów).

Jeszcze w 2018 roku rozpoczęto oznakowanie cmentarzy żydowskich. Na terenie cmentarzy umieszczane są tablice w kształcie nawiązującym do macewy, a obok napisu informacyjnego znajdują się znaki QR, odsyłające do szerszej charakterystyki nekropolii na portalu zabytek.pl w języku polskim, hebrajskim i angielskim. Dane z weryfikacji terenowej cmentarzy żydowskich wraz z lokalizacjami cmentarzy zostały wprowadzone do geoprzestrzennej bazy NID <https://mapy.zabytek.gov.pl/nid/>.

Realizacja kolejnych procedur oznakowania cmentarzy żydowskich jest możliwa dzięki zawartym porozumieniom oraz współpracy Instytutu z Muzeum Historii Żydów Polskich „POLIN”, Fundacją Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego, Komisją Rabiniczną ds. cmentarzy działająca przy Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Fundacją Dziedzictwa Kulturowego oraz Generalną Dyrekcją Lasów Państwowych.

Organizowane ceremonie prezentacji oznaczenia są okazją do spotkania regionalnych instytucji i osób zaangażowanych w ochronę, badania i pielęgnację cmentarzy. Jest to również pretekst do upowszechnienia informacji o cmentarzach żydowskich i innych obiektach kultury żydowskiej w Polsce oraz organizowanie akcji edukacyjnych służących wypracowywaniu mechanizmów ich ochrony z udziałem lokalnych społeczności.

Kolejna ceremonia prezentacji oznaczenia cmentarza żydowskiego odbędzie się **29 września 2022 o godz. 12.00 w Brzozowie (woj. podkarpackie), przy ul. Zdrojowej**. W październiku i listopadzie planowane są uroczystości w miejscowościach: **Bączku k. Skarszew (woj. zachodniopomorskie), Stepnicy (woj. pomorskie), Oleśnie (woj. opolskie), Szlichtyngowej (woj. lubuskie)**.

W każdej miejscowości ceremoniom będzie towarzyszył program edukacyjny adresowany do lokalnej społeczności, który pozwoli uczestniczkom i uczestnikom poznać inny wymiar historii swoich miejscowości oraz poszerzyć wiedzę na temat tradycji związanych z cmentarzami żydowskimi.

Ceremonia prezentacji oznakowania cmentarza żydowskiego została przeprowadzona w ramach realizowanego przez Narodowy Instytut Dziedzictwa programu "Oznakowanie cmentarzy żydowskich w Rzeczypospolitej Polskiej" finansowanego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

